

Sukupuolen ja
seksuaalisuuden
moninaisuus

Sukupuolisensitiivisyys

- pyritään muuttamaan sukupuoleen liitettäviä rooliodotuksia ja rajoituksia
- otetaan lapset huomioon tasa-arvoisesti
- korostetaan lapsen omaa valintaa ja mielenkiintoa, ei tarjota automaattisesti esimerkiksi tytöille nukkeja tai pojille autoja leikkeihin
- sukupuolisensitiivisyys ei tarkoita sukupuolen merkityksettömäksi tekoa

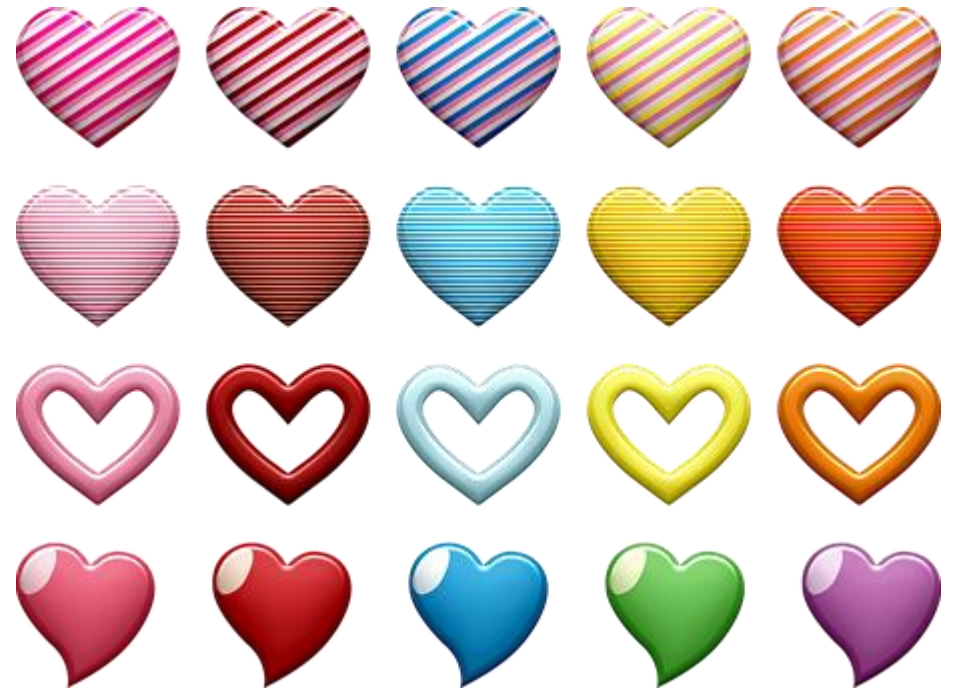
Sukupuolen kokemus

tärkeä osa
minäkuva

- sukupuoli on monimuotoinen, ja sillä on monia ilmenemistapoja
- **biologinen sukupuoli** muodostuu geneettisestä, anatomisesta ja hormonaalisesta sukupuolesta
- **sosiaalinen sukupuoli** sisältää kokemukselliset, persoonalliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja juridiset ominaisuudet
- **juridinen sukupuoli** muodostuu nimestä ja henkilötunnuksesta
- **aistittava sukupuoli** meissä koee iholla, silmillä, käsillä, korvilla, nenällä ja sukupuolielimillä

Sukupuolen moninaisuus

- jokainen meistä kokee oman sukupuolensa eri tavalla
- osa kokee olevansa selvästi nainen tai mies, osa kokee olevansa molempia ja osan kokemus ei mahdu näihin kahteen kategoriaan lainkaan
- ihminen voi myös kokea olevansa sukupuoleton

Sukupuolen moninaisuus

- Sukupuolivähemmistöt:

- transihmiset
 - transsukupuoliset
 - transvestiitit
 - muunsukupuoliset
 - sukupuoliuttomuus
- intersukupuoliset

- Sukupuolienemmistöt:

- cis-ihmiset

Seksuaalinen suuntautuminen

- seksuaalinen suuntautuminen kertoo siitä keneen ihminen ihastuu, rakastuu, tai tuntee emotionaalista ja/tai eroottista vetovoimaa
- jokainen voi itse määritellä tai jättää määrittelemättä omaa seksuaali-identiteettiään
- ihmiset hahmottavat omaa seksuaalista suuntautumistaan hyvin eri-ikäisinä
 - joillekin alusta asti selkeä, toisilla se selkiytyy murrosikäisenä tai aikuisiällä

Seksuaalinen suuntautuminen

- **hetero:** henkilö tuntee vetoa eri sukupuolen edustajaan kuin mitä itse on
- **homo:** mies, joka on kiinnostunut miehistä
- **lesbo:** nainen, joka on kiinnostunut naisista
- **biseksuaali:** henkilö, joka tuntee emotionaalista ja/tai eroottista vetovoimaa sekä miehiä että naisia kohtaan
- **panseksuaali:** tuntee seksuaalista tai/ja emotionaalista vetoa kaikkia sukupuolia olevia ihmisiä kohtaan
- **queer:** pakenee määritelmiä, joten emme voi tietää, mitä tämä identiteetti kätkee taakseen
- **a-seksuaali:** voi tuntea romanttista vetoa, mutta ei halua seksuaalista kanssakäymistä

Monimuotoiset perheet

- jokaiselle lapselle on tärkeää, että hänen perheensä tunnustetaan ja hän voi olla siitä ylpeä
- parasta jos lapsi jo varhain ymmärtää, että voi olla hyvin monenlaisia perheitä

